

1. Podmínky osídlení území, založení a vlivy na rozvoj Jehnic 7	8. Jehnice na Přelomu 18. a 19. století a vznik samostatného panství 25
1.1 Podmínky osídlení území Jehnic 7	8.1 Panství Pozořice koupilo svobodný dvůr Jehnice (1779) 25
1.2 Založení Jehnic 8	8.2 Les Bilová, majetek kláštera Králové na Starém Brně, po zrušení kláštera roku 1782 25
1.3 Vlivy na rozvoj Jehnic 8	8.3 Josefínský katastr (1788) 25
2. Jehnice v rámci panství Obrňany 10	8.4 Inventář Jehnic z roku 1792 a ohodnocení zboží v roce 1796 26
3. Počátky samostatného Jehnického dvora 11	8.5 Přehled majitelů svobodného dvora v Jehnicích 27
3.1 Doba krále Jiřího z Poděbrad a krále Matyáše Korvína, Česko-uherské války 11	9. Samostatné panství Jehnice v 19. století 27
4. Období po Česko-uherských válkách do války třicetileté 14	9.1 Darování Jehnic rytíři Františkovi von Haymerle 27
4.1 Panství nový hrad – konec 15. a 16. století 14	9.2 Popis a posouzení panství Jehnice v roce 1822 28
4.2 Půhony (žaloby) z poloviny 16. století, vyvracející zprávy o úplném zpuštění Jehnic 15	9.3 Stabliní katastr v roce 1826 29
5. Jehnice za panství Liechtensteinů 16	9.4 Kříže na návsi v Jehnicích 1829 a na Mokré Hoře 1832 30
5.1 Rod pánů z Boskovic vymírá po meči a majetek sňatky přechází na rod Liechtensteinů 16	9.5 Změny majitelů v první polovině 19. století 31
5.2 Doba 17. století – třicetiletá válka 16	9.6 Stav Jehnic podle vceňovacího operátu stabliního katastru 1840–1847 32
5.3 Jehnice po válce třicetileté 17	10. Změny na panství Jehnice v druhé polovině 19. století 32
5.4 Jehnice dle lánského rejstříku z roku 1678 18	10.1 Rozsah panství za Theodora von Offermanna 32
5.5 Co náleží z Jehnic Řečkovické faře 18	10.2 Rozšíření panství o další lesy 32
5.6 Prodej svobodného dvora Jehnice klášteru na Vranově a další změny majitelů 18	10.3 Výstavba na panství Jehnice 33
5.7 Majitel svobodného dvora Kořenský z Terešova a jeho spor s pozořickým panstvím 19	10.4 Rozvoj obce Jehnice 35
6. Vznik Mokré Hory 19	11. Jehnice ve 20. století 37
6.1 Dosavadní datování 19	11.1 Jehnice v letech 1914 až 1918 37
6.2 Jan Josef Noss von Nossberg, významný majitel svobodného dvora (1729–1735) 20	11.2 Další vlastníci velkostatku 43
6.3 Období 1725–1740, pravděpodobné založení Mokré Hory 21	11.3 Stavební rozvoj 43
7. Svobodný dvůr Jehnice v druhé polovině 18. století 22	11.4 Náves v Jehnicích 45
7.1 Situace v Jehnicích podle tereziánského katastru 1754 22	11.5 Četnická stanice Jehnice 48
7.2 Hospodaření na svobodném dvoře Jehnice za Sebastiana Kollocha a odhad z roku 1771 23	11.6 Změny ve struktuře obyvatelstva 49
	11.7 II. Světová válka 50
	11.8 Jehnice v letech 1948–1989 54
	11.9 Vývoj obce od roku 1990 po dnešek 56
	12. Přehled majitelů samostatného panství a statku Jehnice v 19. a 20. století 63

dolů k Jehnicím. Druhé povalení máme zaznamenáno cca k roku 1957 s následnou obnovou a nahrazením původního sloupku betonovým.

První verze: Někdy v minulosti byla boží muka povalena a postavena znovu bez soklu na nový základ. Sokl mohl být tehdy překryt zeminou a nenalezen.

Druhá verze: při neznámém povalení mohla být boží muka značně poškozena, rozebrána a náhradou byla z Babích dolů převezena boží muka bez soklu. Kdy se to mohlo stát, není jasné, ale víme z map, že boží muka (značkou křížku) jsou uvedena v Babích dolech naposled na mapě z roku 1875 (nakl. C. Winiker). Na novějších mapách (1885, 1909) již nejsou. Na starších mapách (1. voj mapování, mapy stabilního katastru, druhého vojenského mapování) jsou boží muka v Babích dolech vyznačena jak za Jehnicemi, tak v Babích dolech. Existence božích muk z roku 1674 v Babích dolech u hranice katastrů Jehnice–Ořešín–Vranov je doložena i v popisu hranic z roku 1824. V tomto případě by původní sokl v Babích dolech mohl být někde v zemi zachován a torzo v Jehnicích postavené by pocházelo ze dvou božích muk, obou z jehnického katastru.

Obě verze jsou jen hypotézy, založené na vzpomínkách, nepodložené oficiálními doklady. Zůstává dále mnoho tajemného a neznámého okolo božích muk z roku 1674, nutícího nás k zamyšlení a objasňování bohaté historie Jehnic.

Jan Černohlávek

1. Úvod	79
2. Socha sv. Anny	80
3. Stará cesta do Jehnic	81
4. Mokrá Hora a pomníčky – U třech swatých	82
5. Putování sochy sv. Františka z Pauly	85
6. Poutní cesta: úsek Mokrá Hora–Jehnice	86
7. Zvonička – kaplička a kříž na návsi v Jehnicích	87
8. Boží muka za Jehnicemi z roku 1674	89
9. Nedochovaná boží muka v Babích dolech a poutní cesta mezi Jehnicemi a Vranovem	91
10. Vranovská boží muka z roku 1674	94
11. Stará poutní cesta na Vranově – přístup ke kostelu	95
12. Zřícení božích muk z roku 1674 na Vranově a jejich restaurování	95
13. Porovnání božích muk Jehnice 1674 a Vranov 1674	96
14. Torzo jehnických božích muk z roku 1674	97

OBSAH

JEHNICE V HISTORICKÉM VÝVOJI	5	ŽILI A PRACOVALI V JEHNICÍCH	101
1. Podmínky osídlení území, založení a vlivy na rozvoj Jehnic	7	Představitelé obce	103
2. Jehnice v rámci panství Obrány	10	Jehnické osobnosti	107
3. Počátky samostatného Jehnického dvora	11	JEHNICKÉ STAVBY	129
4. Období po Česko-uherských válkách do války třicetileté	14	Pivovar Jehnice	131
5. Jehnice za panství Liechtensteinů	16	Panský areál	145
6. Vznik Mokré Hory	19	Jehnice – kovárna	147
7. Svobodný dvůr Jehnice v druhé polovině 18. století	22	Dům číslo popisné 4 v Jehnicích	149
8. Jehnice na přelomu 18. a 19. století a vznik samostatného panství	25	Tzv. „Jehnický špalíček“	151
9. Samostatné panství Jehnice v 19. století	27	Vránův mlýn – jehnický mlýn	153
10. Změny na panství Jehnice v druhé polovině 19. století	32	Jehnický hřbitov	157
11. Jehnice ve 20. století	37	Pomník padlých	159
12. Přehled majitelů samostatného panství a statku Jehnice v 19. a 20. století	63	Železniční trať Brno – Tišnov	163
JEHNICE-DOPOSUD: PO STOPÁCH HISTORIE	67	Elektrifikace Jehnic	169
Nejstarší písemný doklad o existenci obce z roku 1292	69	JEHNICE – VZDĚLÁVÁNÍ	175
Pečetě obce Jehnice	77	TRADIČNÍ JEHNICKÉ SPOLKY	191
Poutní cesta přes Jehnice na Vranov Dramatické osudy drobných sakrálních staveb	79	Historie sboru dobrovolných hasičů v Jehnicích	193
		Tělovýchovná jednota Sokol Jehnice	201
		Myslivecké sdružení Paseky-Jehnice	207
		Chovatelství v Jehnicích v období 2011–2022	209
		Klub důchodců	211